

वयोरूपविभूतीनामेकैकं मदकारणं । तानि सर्गः १७
तस्मिन्समेतानि नचास्योत्सिषिचुर्मनः ॥ ४३ ॥ इत्थं
जनितरागासु प्रकृतिष्वनुवासरं । अक्षोभ्यः स न
वोऽप्यासीत् दृढमूल इव द्रुमः ॥ ४४ ॥ अनित्याः शत्र
वा वाह्या विप्रकृष्टाश्च ते यतः । अतः सोऽभ्यन्तरान्नि
त्यान् षट् पूर्वमजयद्रिपून् ॥ ४५ ॥

वयदिति । वयोरूपविभूतीनां यौवनसौन्दर्यैश्वर्याणां मध्ये
एकैकं मदकारणं मदहेतुः तानि वयःप्रभृतीनि तस्मिन्नतिथौ
समेतानि मिलितानि सन्त्यपि च पुनः अस्यातिथेर्मनो नोत्सिषि
चुः चञ्चलीकृतवन्तः ॥ ४३ ॥ इत्थमिति । इत्थं पूर्वोक्तप्रकारेण
प्रकृतिषु प्रजासु अनुवासरं प्रतिदिनं जनितोरागोऽनुरा
गोयासु तादृशीषु सतीषु सोऽतिथिर्नवोऽपि अक्षोभ्योऽप्रधृष्य
आसीत् क इव दृढं मृत्तिकादिना बद्धं मूलं यस्य स द्रुमो वृक्ष
इव ॥ ४४ ॥ अनित्यादिति । यतो वाह्या वह्निःस्थाः शत्रवः प्रति
कूलनृपतयोऽनित्याः कदाचिदेव द्विषन्ति न सर्वदेत्यर्थः किञ्च
ते शत्रवः विप्रकृष्टा दूरस्थाश्च । अतः सोऽतिथिः पूर्वं प्रथमं अभ्य
न्तरान् अन्तर्वर्त्तिनः नित्यान् षट् रिपून् कामक्रोधादीन् अज
यत् जितवान् कामादिजये सति प्रतिनृपतिजय सुकर इति
भावः ॥ ४५ ॥